

ז באייר תשפ"ג, 28.4.2023

גיליון מס' 841

פרשת קדושים

הציווי להיות קהל ערכי ומאוחד

מאת ליילי דרוו, שדה אליהו

לקבלת דף פרשת שבוע בוצאפ (קבוצה שקטה) – להצ'י **כאן**

"קדושים תהיו – הציווי להיות קהל אחד ומוסרי בפרשתנו, מראה לנו דרך אחרת של חיים במציאות של ימינו בה שולטים הפילוג, הויכוח, חוסר היכולת להקשיב. יש בפרשה מצוות מרובות שדורשות מאיתנו רמה מוסרית נעלה. הדרישה היא להיות קדושים, וכיצד?

רשי בפסוק הראשון מבאר: "מלמד שנאמרה פרשה זו 'בהקהל' שרוב גופי תורה תלויים בה".

על פי רש"י איסוף העם מלמד שהציווי להיות קדושים מחייב את כולם: זקנים, נשים וטף. וכיצד נהיה קדושים לפי רש"י? "הוו פרושים מן העריות ומן העברה", כלומר להימנע מעבירות.

והפרשה מונה גם מצוות שיקדמו אותנו אל המסלול הקדושה, מצוות שנוגעות בכל תחומי חיינו:

במשפחה: "איש אמו ואביו תיראו" (יט,ג)

בדאגה לעניים: מתנות עניים

וגם ביחסים הבין אישיים: לא תגנבו ; ולא תכחשו ; ולא תשקרו (יט,יא)

ביחסי עובד – מעביד: לא תעשק את רעך ; ולא תגזל ; לא תלין פעלת שכיר אתך עד בקר. (יט,יג)

אך לדעתי השיא בדרישת המוסריות הוא: "לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מכשל" (יט,יד)

אסור לקלל חרש, שלא מודע לקללה, (קל וחומר שאסור לקלל שומע, שישמע את הקללה יפגע ויפחד). וכותב מפרש דעת מקרא: "הכתוב מזכיר את החרש ואת העיוור משום שמי שמבקש להרע להם עשוי לדמות בנפשו שהם לא ירגישו מי הפוגע ומשום כך ימלט מהעונש, ועל כך נאמר: "ויראת מא-לוהיך" שהוא רואה נסתרות".

דרישות נוספות, הקשות כל כך לביצוע: "לא תלך רכיל בעמך"; "לא תשא עליו חטא". על כך אומר רש"י: "לא תלבין פני חברך ברבים". וכמובן הכלל הגדול בתורה: "ואהבת לרעך כמוך".

הרב דוד צבי הופמן כותב בספרו "הכתוב אינו מתכוון להגדיר את המושג 'קדושה' כפרישה מן העולם, שהרי המצוות שבפרשתנו הן ברובן מצוות שבין אדם לחברו, ורק מיעוטן דמיעוטן הן כאלו שדורשות הבדלות מתענוגות העולם, אלא מושג הקדושה הוראתן המדרגה העליונה של שלמות מוסרית השואפת אך לטוב ומתעבת את הרע. הקדושה השלמה היא אמנם אך לה, אולם על האדם מוטל לעלות במעלות הקדושה הלוח ועלה ולהתאמץ ולהתקרב אל האידיאל של הקדושה הא-לוהית." (ויקרא עמ' כה).

אם נוסיף לנאמר לעיל את העובדה שפרשת קדושים נאמרה ב'הקהל' רש"י יט' פס' ב' מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי התורה תלויין בה. יש חשיבות להיות קהל אחד, יש חשיבות ליחד, לעם אחד.

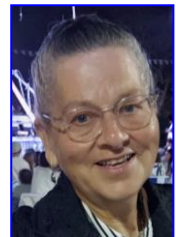
נחמה ליבוביץ כותבת: יושם לב לכך שהפרשה פונה אל ישראל בגילים שונים, במצבים שונים, בהתעסקויות שונות. היא פונה אליך בהיותך כהן המקריב. בהיותך שופט שלפניך עומדים בעלי דין, אל הבן אשר הוריו עודם בחיים, אל צעיר שמזמן על דרכו של זקן, אל האיכר בשעת זריעה, בשעת קציר ובציר ואל החנווני השוקל ללקוחותיו. הווה אומר, הגשמתה המלאה של התורה תלויה בקבלתה בכל שדרות העם על רבדיו החברתיים, שבטיו, מקצועותיו, צעיר וזקן, ואין היחיד ויהיה אף גדול הצדיקים יכול להגשימה ביחידות. ולכן נאמרה פרשה זו ב"הקהל" כי רק העם בשלמותו " כל עדת ישראל" יוכל להגשימה (נחמה ליבוביץ, עיונים חדשים בפרשת שבוע, פרשת קדושים עמ' 210).

בימים אלה אני נושאת תפילה שכולנו ילדים, נשים, גברים, מכל קצוות הארץ, מכל עדה ועדה, מנהיגים ופשוטי עם נאמץ את נורמות הפרשה בחיי והיום יום, במסחר, במשפט, בפוליטיקה ובחיים החברתיים.

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עֲלֵיהֶם וְעֲלֵינוּ זְכוֹת שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם. וְנִשְׂא בְּרָכָה מֵאֵת ה', וְצִדְקָה מֵאֱ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא חֵן וְשָׁכַל טוֹב בְּעֵינֵי אֱ-לֹהִים וְאָדָם. (ברכת המזון)

לילי דרור בנתה את ביתה עם אסף ז"ל בשדה אליהו. אמא לשישה. סבתא לעשרה (בנתיים).
לאחר 20 שנות חינוך בבית ספר שק"ד עברה לנהל את ארכיון שדה אליהו.

כרי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש להירשם בקישור: <https://forms.gle/bzbZhmBafTeQLY3k6>
תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: amudim@kdati.org.il